

648292

1923 zaczęto wydawać
z kalendarium

DZIEŁA STEFANA ŻEROMSKIEGO

WYDANIE ZBIOROWE W 32 TOMACH

WYDAWNICTWO J. MORTKOWICZA
T-WO WYDAWNICZE W WARSZAWIE
MAZOWIECKA 12. RYNEK STAREGO MIASTA 11.

PROSPEKT

Inf. Off. 42 (438) Mortkowiec J. M.

Tematy powieści Żeromskiego:

WIERNA RZEKA. Przejmujące dzieje miłości pięknej dziewczyny i powstańca, który uszedłszy półżywy z polowiska, znalazł schronisko i opiekę w jej opustoszałym dworze. Głęboki i mocny konflikt uczucia i obowiązku patriotycznego rzucony po mistrzowsku na złowrogie tło powstania 1863 r.

URODA ŻYCIA. Ciernista i niezłomna droga życia zruszczonego syna powstańca z 1863 r. rosyjskiego oficera, który wraca do polskości, do ofiarnej służby dla Ojczyzny—poprzez ból, ofiary i wyrzeczenia, przez złamanie największej miłości swego życia, pięknej jenerałówny Tatjany. Losy pełne rozpaczliwego i porywającego piękna.

PROMIEŃ. Śmieszność i nędza prowincjonalnego miasta w genialnym przekroju. Śmiertelna tragedia życiowa młodej żony lekarza, zarażonego nosacizną, przeżycia publicysty-reformatora, rozgrywające się na terenie tej prowincji.

NAWRACANIE JUDASZA. Pierwsza część wspaniałej trylogii p. t. WALKA Z SZATANEM, której treścią jest ścieranie się dążeń reformatorskich i idei niepodległościowych z brutalnością przedwojennego świata. Historia młodości i miłości architekta-ideowca—Ryszarda Nienaskiego, porywająca swą prawdą i siłą entuzjastycznych przeżyć.

ZAMIEĆ. Miłość Ryszarda Nienaskiego i Xenii Granowskiej. Pasjonująca gra i walka uczuć dwóch różnych indywidualności — uwieńczona małżeństwem. Dramat, toczący się na gruncie Paryża i Ojczyzny, którego zwrotnym punktem jest odziedziczenie przez Nienaskiego milionów, a zakończeniem—tragiczna jego śmierć.

CHARITAS. Olbrzymi majątek, który Nienaski przeznaczył za życia i przez testament do realizacji swych reformatorskich planów, a który po jego śmierci staje się przedmiotem walki szantażystów i ludzi interesu—jest tematem wstrząsającej powieści o Wielkiej Wojnie.

SYZYFOWE PRACE. Etapy budzenia się świadomości narodowej w uczniach rosyjskiego gimnazjum na prowincji. Wdzięk, humor i patos młodości zakłęte w szeregu niezapomnianych obrazów.

LUdzie BEZDOMNI. Porywająca ofiara życia młodego lekarza, który, wyszedłszy z proletariatu, całe swe życie i miłość poświęca dla pracy społecznej, dla sprawy pokrzywdzonej ludzkości wyrzeka się prawa do własnego szczęścia i do własnego domu. Rewelacyjny wizerunek minionej epoki rewolucyjnej.

WIATR OD MORZA. Epopea Pomorza, szereg potężnych wizji poetyckich, plastycznych obrazów, które od średniowiecza po dzisiaj ujmują dzieje nadmorskiej ziemi.

POPIOŁY. Arcydzieło prozy Żeromskiego, genialne przez połączenie epiki z liryzmem — dzieje zwycięstw i walk napoleońskich. Zgliszcza, rany, bohaterstwo i znój wojen, rycerska i bujna młodość, życie miast i dworów ukazane nam w cudownej wizji, wśród słońca i burz epoki Księstwa Warszawskiego.

DZIEJE GRZECHEU. Tragiczny los piękności zdruzgotanej przez życie i miłość, niewinności, staczającej się coraz niżej na dno występku, uroczej, młodej, czystej kobiety, która ginie w upodleniu, nie wytrzymawszy walki z podłością świata.

PRZEDWIOŚNIE. Zetknięcie ideałów niepodległościowych z prozą urzeczywistnienia. Buntownicza młodość człowieka, który wychowany w Rosji, wykarmiony na utopii idealnej Ojczyzny zastał w Polsce, w dworze wiejskim i w Warszawie ciężką i trudną do przyjęcia rzeczywistość.

Tematy utworów dramatycznych:

RÓŻA. Obraz rewolucji 1905 r., wstrząsające sceny, walki, cierpienia, więzienie i śmierć, kulisy działań i męczeństw więźniów, rewolucjonistów, szermierzy wolności. Krwawe i płomienne misterjum.

UCIEKŁA MI PRZEPIÓRECZKA. Ucieleśniona w formie dramatu idea pracy regionalno-oświatowej. Motyw wyrzeczenia się miłości i szczęścia osobistego dla wyższych względów ideowych, w nowym przepięknym ujęciu. SUŁKOWSKI. Zachwycająca i bolesna historia miłości i śmierci młodzieńczego i genialnego adjutanta Napoleona—Józefa Sułkowskiego, wpłatanego pomiędzy mus walki za Ojczyznę, groźne i niszczące ambicje Cesarza i własną, obezwładniającą miłość do uroczej Agnieszki Gonzaga.

PONAD ŚNIEG. Zbrodnia zakochanego do szaleństwa i kara, którą przyniosło mu w zamian życie. Miłość do pięknej dziewczyny i śmierć w domu napadniętym przez bolszewików. Walka dwóch silnych jednostek: matki i syna. BIAŁA RĘKAWICZKA. Skłócone złe losy rodzeństwa szanowanego przez rzekomą winę ojca, narażonego na zemstę bandycką, zaangażowanego w niskie afery wzbogaconych parweniuszy. Druzgocąca satyra na stosunki powojenne.

TUROŃ. Jeden z dramatycznych etapów w dalszych dziejach bohaterów „Popiołów“. Rzeź galicyjska 1846 r. Szela i zbuntowani chłopci, wnoszący rzeź do dworu Krzysztofa Cedry.

Tematy utworów publicystycznych:

SNOBIZM I POSTĘP. Studium polemiczno-krytyczne, głęboko i żarliwie ujmujące problem istotnego i powierzchownego postępu, wieczny poryw człowieka ku lepszej swobodnej przyszłości.

BICZE Z PIASKU, PROJEKT AKADEMII LITERATURY POLSKIEJ, INTER ARMA. Szereg drobnych studiów i artykułów, program, mającej powstać instytucji literackiej, wspomnienia z lat wojennych, w których widać zarówno jak w wielkich dziełach pisarza jego gorącą troskę kulturalno-społeczną, płomień serca i moc myśli.

Tematy utworów epickich:

DUMA O HETMANIE. Niezapomniana w swem pięknie i sile epopea Żółkiewskiego. Pola Cecory i Moskwy, łopot skrzydeł husarskich i cierpienie zgonu. Śmierć i jawa walki hetmana-bohatera nie tylko z wrogiem, ale i z szaloną warcholską duszą polskiej szlachty, z krwawą wizją Samuela Zborowskiego.

POWIEŚĆ O WALGIERZU, ARYMAN MŚCI SIĘ. Melodja i patos prześlicznej interpretacji średniowiecznych legend. Pieśń o zdradzie i miłosnych cierpieniach władcy-kizTyńca. Namiętne dzieje walki anachorety z pokusą. WISŁA, MIEDZYMORZE. Wielka rzeka, symbol zjednoczonej Polski i piaszczysty półwysep Helu są tematem tych krótkich arcydzieł prozy liryczno-opisowej, pieśni o urokach i duchu ziemi,

SEN O SZPADZIE I SEN O CHLEBIE, SŁOWO O BANDOSIE. Manifesty liryczno-rewolucyjne, płomienne i krwawe słowa buntu i uniesienia, wyrosłe z dna nędzy i bohaterstwa rewolucji 1905 r.

ECHA LEŚNE, WSZYSTKO I NIC, PUSZCZA JODŁOWA. Trzy beczenne okruchy najpiękniejszej prozy Żeromskiego. Pierwszy z nich to wstępny akord tragedji Rozłuckiego „Uroda życia“, śmierć jego ojca, powstańca—rozstrzelanego przez własnego dziadka — oficera rosyjskiego, opowieść wstrząsająca, w ciszy lasu. „Wszystko i nic“ — to fragment drugiej części „Popiołów“, rozgrywający się w majątku Rafała Olbromskiego w przeddzień rewolucji 1831 r. „Puszcza jodłowa“ to hymn na cześć wielkiego lasu dzieciństwa pisarza, puszczy, porastającej stoki gór świętokrzyskich.

Tematy opowiadań i nowel:

ROZDZIOBIA NAS KRUKI, WRONY i inne. Straszliwa wizja pobojoisk powstańczych, martyrologja rusyfi-

INF 21385

kowanego Podlasia, tragizm ludzkich żywiołów, gnących się w jarzmie przymusu i pod ślepymi ciosami przeznaczeń.

OPOWIADANIA, Niezrównany liryzm Żeromskiego, dotkliwa, przejmująca prawda jego poetyckiego słowa przemawia z tych krótkich nowel z siłą, która przed laty zapowiedziała w nich narodziny wielkiego pisarza.

UTWORY POWIEŚCIOWE. Szereg nowel o rozmaitym rozmiarze i różnej treści, których urokiem i potęgą jest moc prawdy wypowiedzianej o ziemi i o losach ludzkich, o miłości i cierpieniu.

POMYŁKI. Ostatni cykl nowel Żeromskiego, które mimo różnej fabuły starają się wszystkie dotrzeć do prawdy straszliwej i krzywdzącej dysproporcji zamierzeń człowieka i wrogiego losu, targającego jego życiem.

* * *

Poza wydaniem zbiorowem ukazały się w tym samym formacie drukowane temi samemi czcienkam, na żądanie w tej samej oprawie, następujące utwory Żeromskiego.

ELEGJE i inne pisma literackie i społeczne. Przygotował do druku W. Borowy. Zł. 12, w opr. zł. 14.⁵⁰

Wydanie pośmiertne artykułów i prac, rozproszonych po pismach, zawiera różne ostatnie notatki, wielkiego pisarza o przejmującej i ciekawej wymowie.

WSPOMNIENIE O ADAMIE ŻEROMSKIM. Zł. 3. w opr. zł. 6.⁵⁰ Tragiczna biografia młodo zmarłego syna, wstrząsający krzyk ojca i poety.

DZIENNIK PODRÓŻY. Zł. 4, w opr. zł. 6.⁵⁰ Odszukane w rękopisach notatki z podróży po Włoszech i po Francji. Zawiązki pomysłów literackich, obserwacje i opisy, refleksje pulsujące, schwytane na migawkę życia.